

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

ΘΕΑΤΡΟ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ :
«Μ' ΑΓΑΠΑ... ΔΕ Μ' ΑΓΑΠΑ».

Ἐκτὸς ἂν εἶμαστε ἀρχιτέκτονες ἢ ἀνθρώπινες μῦγες ἢ περιηγητές, τὸ ἐξωτερικὸ τῶν χτιρίων δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει τόσο, ὅσο τὸ περιεχόμενό τους.

Εὐτυχῶς γιὰ ὅλους μας, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶμαστε διακοσμητὲς ἢ τεχνικοὶ γιὰ νὰ τὰ χαροῦμε: βλέπουμε μονάχα τὴ χρησιμὴ ἀποψη ἀπὸ τὶς περισσότερες οἰκοδομὲς πὺ ἀντικρῶζουμε στὴν καθημερινή μας ζωή. Δὲν πηγαίνουμε στὰ σπίτια ἐπειδὴ εἶναι κτίρια, μὰ ἐπειδὴ κλείνουν ἀνθρώπους πὺ ἡ δουλειά μας κι' ἡ εὐχαρίστησή μας, μᾶς κάνουν ν' ἀναζητήσουμε μέσα σ' αὐτὰ

Μιὰ ἐνδιαφέρουσα συζήτηση μᾶς κάνει νὰ ξεχνᾶμε μιὰ κακὴ κορνίζα κι' ἔχουμε κουραστῆ ἀπὸ τὸ καλύτερο ἀέτωμα πρὶν προφτάσουμε νὰ χάσουμε τὸ ἐνδιαφέρον μας γιὰ ἓνα ἀνθρώπο γεμάτον ἐλαττώματα.

Παραδεχόμεστε ὅτι οἱ Πυραμίδες στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ θᾶναι τόσο μεγαλειώδες θέαμα ὅσο τὸ περιγράφουν, ἀλλὰ ἂν εἶχαμε νὰ διαλέξουμε ἀνάμεσα στὸ νὰ τὶς βλέπουμε κάθε βράδυ μὲ πανσέληνο γιὰ ἓνα μῆνα ἢ νὰ ζήσουμε αὐτὸ τὸ μῆνα μονάχοι μέσα στὴν ὁμορφιά τῆς Σάρερ, καὶ στὸ νὰ περάσουμε τὸν ἴδιο καιρὸ ἀκούγοντας σ' ἓνα κελλὶ μιᾶς φυλακῆς τὴν διδασκαλία τοῦ Σωκράτη ἢ ἔστω μπαίνοντας στὴ γεμάτη καπνοῦς κι' ἀθλιότητα «Ταβέρνα τῆς Γοργόνας» ν' ἀκούσουμε.

λέξεις τόσο ἀπαλὲς
καὶ τόσο γεμάτες φλόγα
σᾶν κείνος πὺ τὶς ἔδωσε
νᾶχει βάλει ὅλη του τὴ γνώση
[σὲ μιὰ λέξη
καὶ νᾶχει ἀποφασίσει σᾶν τρελλὸς
[νὰ ζήσει
ὄση τοῦμενε ἀπὸ τὴ θλιβερὴ ζωὴ του.

Ἄσφαλῶς οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς, παρ' ὅλο τους τὸ θαυμασμὸν γιὰ τὴν ἀρχιτεκτονική, θὰ ἀπαρνιόνταν τὶς ὁμορφιᾶς τοῦ μνημείου τῶν Αἰγυπτίων καὶ τὰ θαυμαστὰ τῆς γοτθικῆς ἀρχιτεκτονικῆς γιὰ τὸ κελλί τῆς Ἀθηναϊκῆς φυλακῆς ἢ γιὰ τὴν Ἑλισαβετιανὴ ταβέρνα, ποῦ γιναν περίφημα, ὄχι ἀπὸ κείνους ποὺ τάχτισαν μὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ πέρασαν ἀπ' αὐτὰ κι' ἀπ' τὰ λόγια ποὺ ἀντήχησαν μέσα τους.

Κανονικὰ ἓνας τέτοιος πρόλογος θ' ἄξιζε σὲ μιὰ κριτικὴ γι' αὐτὸ ποὺ λέμε σοβαρὸ θέατρο, γιὰ ἓνα ἔργο μὲ ἀπαιτήσεις κι' ὄχι γιὰ μιὰ μουσικὴ Κωμωδία, ποὺ σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ διασκεδάσει γιὰ δύο τρεῖς ὥρες τοὺς θεατῆς.

Μὰ αὐτὰ συλλογιζόμουν καθὼς παρακολουθοῦσα τὴν παράσταση τοῦ ἔργου.

Τὸ ἔργο. Ὁ Φρανσουὰ Φαραντέλ ὁ πλούσιος ἐργοστασιάρχης ποὺ θέλει νὰ παντρέψει τὸ γιὸ του—ποῦναι ἐρωτευμένος καὶ κρυφὰ ἀρρεβωνιασμένος μὲ τὴν φτωχὴν Ἑλίζα—μὲ τὴν πλούσια κόρη τοῦ Νταραμὼ ποῦναι ρωμαντικὴ καὶ θέλει νὰ ἐρωτευτεῖ ἐκεῖνον ποὺ θὰ πάρει, ὁ φτωχὸς λογιστὴς ποὺ ἡ πονηρία τῆς Ἑλίζας κι' ὁ ρωμαντισμὸς τῆς Μαρσέλ κάνουν γαμπρὸ τοῦ Νταραμὼ καὶ πλούσιο, ἡ ἀπαραίτητη πεθερὰ (εὐτυχῶς γεμάτη διασκεδαστικὰ ὄνειρα ἀντὶ τῆς πατροπαράδοτης κακίας), εἶναι ἓνας ἀνώδυνος καμβᾶς ποὺ οἱ διασκευαστῆς τῆς κ. κ. Γιαννουκάκης καὶ Μπέζος κέντησαν κάτι ἐπίσης ἀνώδυνες ὁμοιοκαταληξίαι, ποὺ ὁ μουσικοσυνθέτης κ. Ριτσάρδης ἔβαλε στὸν πιὸ ὁμαλὸ ρυθμὸ, ὁ σκηνοθέτης κ. Μουζενίδης ἀνέβασε χωρὶς ἀπρόοπτα πάνω στὴ σκηνή, οἱ Κυρίες Ἄννα καὶ Μαρία Καλουτᾶ, ὁ κ. Λάμπρος Κων-

σταντάρας, ό κ. Μίμης Φωτόπουλος, ό κ. Ντίνος Ήλιόπουλος κι' οί άλλοι ήθοποιοί έπαιξαν μέ πολύ κέφι ντυμένοι, άξιοπρεπέστατα άπό τόν κ. Άνεμογιάννη μέσα στό ντεκόρ του μέ τά αιώνια περιστεράκια, τίς καρδοϋλες, τίς μαργαρίτες, τ' άτλαζένια καναπεδάκια, κι' όλα τ' άναπόφευκτα σύνεργα τών μεγάλων έπιτυχιών του θεάτρου Κοτοπούλη, φαίνοταν πώς έκπλήρωνε τό σκοπό του. Τό θέατρο εΐναι γεμάτο άπό θεατές πού έμοιαζε πώς διασκέδαζαν κι' έγώ ή ΐδια γελοϋσα πολλές φορές και θάπρεπε νάμουν τέλεια ευχαριστημένη, άν δέ πίστευα πώς στό θέατρο, ειδικά στό θέατρο οί άντρες κι' οί γυναΐκες πού συναντοϋμε σ' ένα έργο κι' αυτό πού λένε κι' ό τρόπος πού τό λένε μās ενδιαφέρει πιό πολύ άπό τό κτίριο και τή διακόσμηση, πού περιβάλλουν αυτό τό έργο, και πώς ό σκοπός του θεάτρου εΐτε έλαφρό μουσικό εΐτε σοβαρό όταν λέγεται θέατρο, δέν εΐναι τό προσωρινό ξαλάφρωμα άπό τίς καθημερινές φροντίδες. Και θά μέ ρωτήσουν κι' ή έπιτυχία τής μουσικής Κωμωδίας στην Άμερική, στην Ευρώπη κλπ. όπως και τόσο αναλυτικά μās έξηγει τό πρόγραμμα κι' όπως βλέπουμε κι' άπ' τίς έπιτυχίες τών Άθηναϊκών θεάτρων πού όφείλεται ;

Υπάρχουν δυο ειδών θεατές, αυτοί που πηγαίνουν στο θέατρο από αγάπη κι' αυτοί που παίρνουν το θέαμα για την μικρότερη απόσταση ανάμεσα σε δυο ώρες κι' εκφράζουν την περιφρόνησή τους γι' αυτό μην περιμένοντας τίποτα άλλο από διασκέδαση (ένα είδος αντιπερισπασμού) που ξέρουν πως είναι τέλεια χωρισμένα από τη ζωή και που υπόσχεται μιάν ανάπαυλα στη σκέψη τους.

Την ώρα που περιμένουν στην γκαρνταρόμπα για να πάρουν το καπέλλο τους έχουν εκφράσει την γνώμη τους για το έργο μ' ένα «ήτο θαυμάσιο» ή «άκουσες πως φώναξε» ή «τί ωραία φορέματα» κι' έτσι νομίζουν ότι εξάσκησαν το πνεύμα τους και τη γνώμη τους.

Αυτοί οι θεατές κι' είναι πάρα πολλοί, πηγαίνουν προς το θέατρο με την διάθεση του λαίμαργου κι' όχι του καλοφαγά. Καταβροχθίζουν ότι αλαφρότερο τους προσφέρει χωρίς να δίνουν καμμία σημασία στην τέχνη του μαγείρου. Η διασκέδαση είναι η μοναδική τους επιθυμία. Ακόμη και όταν βλέπουν ένα αξιόλογο έργο αρνούνται στον εαυτό τους την πλέρια απόλαυση, κλείνοντας τα μάτια τους στα μέσα που χρησιμοποιεί για να τους τη δώσει με τ' αυτιά του βουλωμένα με το βαμβάκι της συγκατάβασης ή της αδιαφορίας και τις αισθήσεις αμβλυμένες από την έλλειψη της περιέργειας που γεννάει η προπαίδευση. Χωρίς να πραγματοποιούν ότι η ανάπαυλα που δίνει το θέατρο στη ζωή του ανθρώπου είναι κάτι παραπάνω από ένας προσωρινός περισπασμός από τις έννοιες, αυτή η ανάπαυλα πούναι τόσο τολμηρή ώστε να διατάζει το χρόνο να

σταματήσει—ὅπως διάταξε ὁ προφήτης Ἰω-
σίας τὸ φεγγάρι καὶ τὸν ἥλιο νὰ σταθοῦν,—
δημιουργεῖ γιὰ τὸ θέατρο μιὰ ὑποχρέωση
καὶ μιὰ δυνατότητα.

Κι' ἡ ὑποχρέωσή του εἶναι ἀπλή καὶ
πασιφανής : Ἀδιάφορο πόσο σοβαρὴ ἢ ἐλα-
φριά εἶναι κάθε παράσταση (κι' οἱ δυὸ
εἶναι ἐξ ἴσου εὐπρόσδεκτες) τὸ θέατρο
πρέπει νὰ μᾶς ἀποζημιώνει γιὰ τὸν χρόνο
πὺ μᾶς κλέβει. Κι' ἡ εὐκαιρία πὺ παρου-
σιάζει αὐτὴ ἡ ὑποχρέωση εἶναι τὸ θέατρο
νὰ κάνει κάτι μὲ τὸν κλεμμένο αὐτὸ καιρὸ
ὄχι ἀπλῶς νὰ τὸν παίρνει, ὄχι νὰ τὸν σκο-
τώνει ἀλλὰ νὰ τὸν κάνει ζωὴ, νὰ τὸν μετα-
μορφώνει σὰ κάτι πιὸ ἀξιοθύμητο καὶ πιὸ
ξεχωριστὸ ἀπὸ δυὸ ὅποιεσδήποτε ὥρες τῆς
ζωῆς μας, νὰ τὸ στολίζει μὲ τὴ χαρὰ τῆς
ξενοιασιᾶς, χωρὶς νὰ τὸ κατεβάξει σὲ μιὰ
ἀνάπαψη γιὰ τὰ νεῦρα.

Ἄγλαϊα Μητροπούλου